

Pita

anêṅ kapya yaṅ

Abô môṅ

Aposel Pita hato kapya êntêk. Yani havatho ṅê êvhaviṅ loṅ ek nêmo matheṅ. Ma hanaṅ ek nindum ku ek neyala Kilisi mavi. Hato ek neyabiṅ i esak kêdôṅwaga abôyaṅ takatu ba êmo avômalô êvhaviṅ kapô. Lôk hato nena Kilisi tem endelêm ba leṅijimbi nôṃ êṅ ba nêmo thêthôṅ.

Hato kapya êntêk hadêṅ 67 AD la.

Pita hêv lamavi

1 ¹Ya Saimon Pita, Yisu Kilisi anêṅ anyô ku ma aposel atu yahato kapya êntêk hadêṅ avômalô takatu ba bôk êvhaviṅ yôv. Ma alalôaniṅ Wapômbêṅ da lôk Yisu Kilisi atu ba êv môlô bulubiṅ intu thêthôṅ. Ba yêlôaniṅ êvhaviṅ ma anêṅ vuli bêṅ hatôm môlônim ôêvhaviṅ. ²Bôk oyala Wapômbêṅ lo alalôaniṅ Anyô Bêṅ Yisu Kilisi ba wapôm lo labali êmbôlô môlô kapôlômim siṅ.

Loṅôndê nindumbak mavi

³Yani ma lôkmaṅgiṅ anêṅ ôdôṅ ba hamô batôṅ oyaṅ ba halam alalô. Anêṅ lôklokwaṅ ma halêm anêṅ Wapômbêṅ ba hêv nômkama lôkthô hadêṅ alalô ek nasopa anêṅ lahaviṅ ba namô lôkmala. ⁴Ba intu habutiṅ abô ba abô êṅ ma lôkmaṅgiṅ ba anêṅ vuli ma bêṅ ek epole alalô vê ênjêk pik anêṅ palê ôvathek atu ba halêm anêṅ thethaṅak ek nambitak êtôm Wapômbêṅ da.

⁵Ba intu ôpôviṅ o esak êvhaviṅ ek ômbôlô nôṃ takêntêk, ômo batôṅ oyaṅ lôk onja auk katô ⁶a^ama upuk o loṅ lôk umiṅ lôklokwaṅ lôk osopa Wapômbêṅ anêṅ lahaviṅ ⁷lôk undum mavi êndêṅ mamuyaṅ ma lemimbiṅ avômalô ⁸ek nôṃ takêntêk indumbak ni ba ni ek indum ku endeba injik

---

^a 1:6 Gal 5:22-23

anôṅ ek onja auk katô esak alalôaniṅ Anyô Bêṅ Yisu Kilisi. ⁹Anyôla hêv yak hathak nôṃ takêntêk ma hatôm anyô mabapu lôk mapusip ba bôk êvôkwij anêṅ kambom yôv ma doṅtom lapaliṅ.

¹⁰Aêṅ ba aiyaj thêlô nôpôviṅ am ek nundum nôṃ takêṅ ek injik thô nena Wapômbêṅ bôk halam môlô ba habi baṅ hayô hêk môlô ba tem miṅ nôṃem yak ami. Milôk. ¹¹Ma Anyô Bêṅ Yisu Kilisi alalôaniṅ bulubiṅ tem êmbôlô môlô esak anêṅ wapôm ba enja môlô thô ek numbitak nôyô anêṅ loṅ lôkliṅyak atu ba anêṅ daṅ mi.

Nodaṅô Wapômbêṅ anêṅ abô avanôṅ

¹²Môlô bôk oyala nôṃ takêṅ sapêṅ ba bôk olaṅô Wapômbêṅ anêṅ abô avanôṅ ba ôêv haviṅ lôklokwaṅ. Ma doṅtom yahavatho môlô loṅ lôbôlôṅ hathak abô êṅ ek miṅ môlô lemimpaliṅ ami. ¹³⁻¹⁴^bKasana ma yenaṅ unyak kudum tem neja vê hatôm alalôaniṅ Anyô Bêṅ Yisu Kilisi hik thô hadêṅ ya. Ba intu yahamô unyak kudum êntêk ek yandum yenaṅ ku katô ek yaṅgik môlônim auk liṅ iyom. ¹⁵Ma yaleṅvidoiṅ ek waklavôṅ atu ba yaha ma tem môlô lemimimbi esak abô nômbêṅ atu ba bôk yahanaṅ.

¹⁶^cYêlô bôk ayê anêṅ lôkmaṅgiṅ hathak yêlô maleṅiṅ ba intu anaṅ hadêṅ môlô nena alalôaniṅ Anyô Bêṅ Yisu anêṅ lôklokwaṅ ma bêṅ anôṅ ba tem endelêm esak loṅbô. Ba yêlô miṅ abi môlô lemim hathak kukuthiṅ êntêk ami. ¹⁷^dYani hawa deda lôk athêṅ lôkmaṅgiṅ halêm anêṅ Kamik Wapômbêṅ. Ma kaêk te halam yani hêk Deda Lôkmaṅgiṅ ba hanaṅ nena, “Ôpêntêk ma yenaṅ okna atu ba yaleṅhaviṅ videdauṅ. Ma ya kapôlôṅ mavi hathak yani.”

¹⁸Yêlô amô dumlolê matheṅ haviṅ yani ma alaṅô abô êṅ halêm anêṅ leṅ.

¹⁹Ma yêlô ayala nena plopet iniṅ abô ma avanôṅ ba intu nodaṅô abô êṅ katô ba nosopa endeba wak ipup lôk vuliṅ lôkbôk imbi êndôk môlô kapôlômim. Abô êṅ ma hatôm wak hapup ba habi deda halôk loṅ momaṅiniṅ ek nôṃô mavi. ²⁰⁻²¹^eBa auk bêṅ atu ba noyala ma aêntêk. Miṅ anyô da iniṅ auk ba enaṅ abô plopet ami. Mi. Lovak Matheṅ hadum ku ba hêv Wapômbêṅ anêṅ abô ba enaṅ bêṅ. Ba plopet iniṅ abô ma miṅ thêlôda iniṅ auk ami. Mi.

Wapômbêṅ tem imbuliṅ kêdôṅwaga abôyaṅ

2 ¹^fMa doṅtom kêdôṅwaga abôyaṅ doho tem nêṃô môlô malêvôṅ êtôm plopet abôyaṅ doho bôk êṃô avômalô bôsêbôk malêvôṅ. Ma tem nimbi môlô lemim liṅ esak auk lokbaṅ ba nimbuliṅ môlônim ôêvhaviṅ. Ma iniṅ auk êṅ tem indumbak endeba nêpôlik esak alaṅ atu ba bôk hêv i vuli yôv. Aêṅ ba kasana ma Wapômbêṅ tem imbuliṅ i.

^b 1:13-14 Jon 21:18-19; 2Ko 5:1   ^c 1:16 Mat 17:1-5   ^d 1:17 Mat 17:5; Mak 9:7; Luk 9:35
^e 1:20-21 2Ti 3:16; 1Pi 1:11-12   ^f 2:1 Mat 24:11; Jut 4

²Ma avômalô bêñ anôñ tem nesopa iniñ auk ba nindum sek lôk mama lomaloma endeba avômalô daluk nêgê ba nenañ abôma esak Wapômbêñ anêñ abô avanôñ. ³Thêlô maleñkilik ek neja nômkama bêñ anôñ. Ba tem nenañ abôyañ lôk nimbi môlô lemim ek neja môlônim valuselej. Sêbôk ma Wapômbêñ hanañ nena tem thêlô nema ba yani miñ hêk sôm ami. Ba intu tem imbuliñ thêlô. Avanôñ.

⁴Ma anêñ añela idum kambom ba hatak i halôk loñ atum ba havalon i loñ hamô lôv momañiniñ endeba nindum abô am. Ma miñ hêv thêlô vê ba i oyañ ami. ⁵Ma avômalô bôsêbôk takatu ba bôk êdô Wapômbêñ ma hêv ñañbô ba habuliñ i ma miñ hêv thêlô vê ba i oyañ ami. Mi. Hêv Noa ôpatu ba hanañ abô thêthônñ lôk avômalô bahenñi ba lahavulô iyom bulubiñ. ⁶Ma hanañ ba atum hathañ Sodom lo Gomola ba kabukla ba ema ek avômalô nêgê nena avômalô takatu ba miñ esopa Wapômbêñ ami tem neja malaiñ. ⁷⁻⁸Ma Lot anyô thêthônñ atu ba hamô haviñ avômalô takatu ba êvôliñ dômiñ ek Wapômbêñ anêñ abô ma hayê lôk halañô thêlôniniñ thethañak lo kambom lomaloma. Ba yani lamalaiñ lôk lahiki bêñ ba Wapômbêñ hêv yani iyom bulubiñ. ⁹Anyô Bêñ bôk hadum nôm takêñ yôv. Ba intu tem nêv avômalô takatu ba esopa yani bulubiñ esak malaiñ lomaloma. Ma embalonñ ñê leñôndônñ kôtônñ sapêñ loñ ba neja vovañ êmô endeba waklavônñ nindum abô. ¹⁰Ma Avanôñ biñ. Ñê êñ esopa leñviñkupik anêñ thethañak lelaik lomaloma ba êpôlik hathak ñê bêñbêñ iniñ abô ma tem neja vovañ bêñ ek avômalô vi. Ñê takêñ êv ida liñ lôk leñôndônñ kôtônñ. Ma miñ êkô ek nenañ abôma esak añela lôk athên takatu ba êmô malak leñ ami. ¹¹Añela ma iniñ lôklokwañ bêñ ba hamônñ. Ma doñtom miñ êmô Wapômbêñ anêñ loñ hadum abô ba etatale ñê lôkmañgiñ takêñ ami. Mi. ¹²Ma doñtom kêdônñwaga abôyañ takêñ ethak enañ abôma hathak auk takatu ba miñ eyala ami. Thêlô hatôm alim lomaloma takatu ba iniñ auk mi ba evalonñ i loñ ek nijik i vônô ma thêlô intu tem mi aêñ iyom.

¹³Thêlô êv vovañ hadêñ avômalô vi ma Anyô Bêñ tem injik vovañ êñ liliñ. Wاكلêvônñ biñ ma thêlô miñ mama ami ma leñiñmavi hathak nindum iniñ thethañak lomaloma. Thêlô eyañ nôm haviñ môlô ba leñiñmavi hathak iniñ kambom ma doñtom thêlô ma hatôm nôm palê lôk lelaik. ¹⁴Ma thêlô maleñkilik ba idum sek haviñ avi wak nômbêñ intu ma miñ etak ami. Ma êvôn avômalô takatu ba iniñ êvhaviñ pulusikna ek nesopa i. Thêlô bôk êdônñ i yôv hathak auk nêbônñ valuselej lôk nômkama mavi êñjêk avômalô vi. Wapômbêñ bôk hanañ yôv nena tem imbuliñ i. ¹⁵Ma thêlô bôk etak loñôndê thêthônñ ba evenñ mayaliv ba esopa Beo

⁸ 2:4 Jut 6   ^h 2:5 Stt 6:5–8:19; 2Pi 3:6; Hib 11:7; 1Pi 3:20   ⁱ 2:6 Stt 19:24; Jut 7
^j 2:7-8 Stt 19:1-16   ^k 2:10 Jut 7-8,16   ^l 2:11 Jut 9   ^m 2:12 Jut 10   ⁿ 2:15 Nam 22:7;
 Jut 11; ALK 2:14

nakadun Balam, ôpatu ba lahavin kambom anên vuli. ¹⁶°Ma bok donji abôlêk putup ma donjom hanaŋ abô hatôm anyô ba hayanda plopet Balam êŋ ek nêma anên auk molo atu vê.

¹⁷°Thêlô ma hatôm ŋaŋma, ma donjom hamoma. Wak hêk sawa daim ba thêlô ma hatôm buliv lelaik ba avômalô leŋŋmavi. Ma donjom lovak hayuv vôle. Aên ba Wapômbên bôk hapesaŋ loŋ momaŋiniŋ kambom anên ek thêlô. ¹⁸Thêlô ebam i hathak abô takatu ba anên anên mi. Ma avômalô êvhavin lukmuk takatu ba bôk etak ŋê daluk iniŋ auk ba ik kapôlôniŋ liliŋ, ma donjom ibi thêlô leŋŋ hathak pik anên thethaŋak lomaloma ba êvôv i hatup. ¹⁹Thêlô ibutiŋ abô ba enaŋ nena, “Yêlô tem napole môlônim yak vê.” Ma donjom bumalô bôbô bôk eto abô hathak ŋê takên nena, “Thêlôda iniŋ alaŋ hamô ba alaŋ êŋ ma kambom takatu ba havalon i loŋ ek imbuliŋ i.”

²⁰°Opalêla takatu ba bôk eyala Anyô Bên Yisu Kilisi alalôaniŋ bulubiŋ ba êsôv hêk lelaik pik êntêk ba i vêm ma idum hathak loŋbô aleba evalon i, êŋ ma tem nêmo kambom anên ek bôsêbôk. ²¹°Avômalô takatu ba êthôn loŋôndê thêthôn paliŋ tem nêmo mavi ek avômalô takatu ba eyala Wapômbên anên abô mathaŋ takatu ba hêv hadên i ma donjom êvôliŋ dômiŋ. ²²Abô bute bôk hanaŋ avanôn hathak i nena,

“Avuŋ te hamoteŋ ma havôhi hayaŋ anên moteŋ hathak loŋbô.”

Gutpela Sindaun 26:11

Ma buyaŋ hanaŋ nena,

“Bok te hathik i ba mabuŋ mavi

ma hathak havôhi hik tumutum hathak loŋbô.”

Kapya êntêk anên ôdôn

3 ¹Aiyaŋ thêlô, yenaŋ kapy ayaŋ sêbôk lôk yaŋ êntêk ma yahato luvi hathôk ek môlô ek yaŋgik môlônim auk liŋ esak auk mabuŋ. ²°Yaleŋhavin nena abô môŋ taksêbôk ba plopet mathaŋ enaŋ lôk abô majaŋ takatu ba Anyô Bên Yisu Kilisi alalôaniŋ bulubiŋ bôk hêv ba yêlô môlônim aposel anaŋ hadên môlô ma nobaloŋ loŋ.

Anyô Bên anên waklavôn

³°Odaŋô katô. Pik lo leŋ anên daŋ ma ŋê abôma tem nêlêm nêyô ek môlô ba nesopa ida iniŋ thethaŋak ba nenaŋ abôma lomaloma nena, ⁴° “Bôk ibutiŋ abô yôv nena Kilisi tem endelêm. Ma alalôaniŋ kamik aposel bôk ema yôv. Ma anên anên êsê? Ôŋgô. Môŋ anên sêbôk ba Wapômbên hapesaŋ pik êntêk aleba lêk ma nôm êŋ miŋ habitak ami.” ⁵°Thêlô bôk etak abô taksêbôk ba Wapômbên hanaŋ ba leŋ habitak. Ma hawa ŋaŋ ba

° 2:16 Nam 22:28-35   ° 2:17 Jut 12-13   ° 2:20 Mat 12:45   ° 2:21 Luk 12:47-48

° 3:2 Jut 17   ° 3:3 1Ti 4:1; Jut 18   ° 3:4 Mat 24:48   ° 3:5 Stt 1:6-9

hapesaŋ pik ma hasuŋ ŋaŋ ba pik moma habitak hêk. ⁶Wê m ma hawa ŋaŋ êŋ ba hasuŋ hayô pik vôn ba habuliŋ nômkama sapêŋ. ⁷Ma abô êŋ ma Wapômbêŋ da hanaŋ ba bôk hatak wak te yôv ek êmbôk pik lo leŋ êntêk. Ma hayabiŋ waklavôŋ nindum abô ek imbuliŋ avômalô takatu ba miŋ esopa yani ami.

⁸Aêŋ ba aiyar thêlô, miŋ lemimpaliŋ abô êntêk ba tem yanaŋ ami. Anyô Bêŋ hayê sondabêŋ 1,000 ma hatôm wak te iyom ma wak te iyom ma hatôm sondabêŋ 1,000. ⁹Ba intu Anyô Bêŋ hamô maliŋyaô ek alalô nande kapôlôŋiŋ liliŋ ek miŋ nanêm yak ami. Lôk miŋ hapôviŋ abô takatu ba habutiŋ ami haleba avômalô esoŋ nena yani hasau la.

¹⁰Ma waklavôŋ atu ba Yisu endelêm ma tem êtôm anyô vani. Ma diŋdiŋ bêŋ tem indili leŋ ba nômkama takatu ba hamô leŋ tem imbuliŋ ba atum esaŋ. Ma pik lôk anêŋ nômkama sapêŋ tem ende liliŋ ba êmô oyaŋ.

¹¹⁻¹²Ma nômkama lôkthô tem imbuliŋ aêŋ iyom. Aêŋ ba tem umbitak anyô aisê? Ba intu oyabiŋ Wapômbêŋ anêŋ waklavôŋ endelêm ba ômô matheŋ ma osopa Wapômbêŋ anêŋ abô ek waklavôŋ êŋ êlêm ketheŋ. Wak êŋ ma tem atum esaŋ leŋ ba nôm takêŋ tem vovaŋ indiŋ i ba nipulusik. ¹³Ma doŋtom Wapômbêŋ bôk habutiŋ abô yôv ba intu alalô nayabiŋ leŋ lo pik lukmuk atu ba tem imbitak êtôm ŋê thêthôŋ iniŋ loŋ.

Abô anêŋ daŋ

¹⁴Aiyar thêlô, mólô lêk oyabiŋ nôm takêŋ ba intu nôpôviŋ am ek Wapômbêŋ ênjê nena mólô ŋê mabuŋ lôk lelaik mi ek nômô labali imbiŋ yani. ¹⁵Lemimbi abô êntêk. Anyô Bêŋ hamô maliŋyaô ek avômalô nedaŋô anêŋ abô ek nê m i bulubiŋ. Wapômbêŋ bôk hêv auk êŋ hadêŋ alalôaniŋ aiyar anôŋ Pol ba intu hatô abô hadêŋ alalô. ¹⁶Yani hatô hathak nôm takêŋ lôkthô halôk anêŋ kapya. Vi ma auk lôkmaŋgiŋ ba malaiŋ ek avômalô neyala. Ma avômalô doho iniŋ auk ma pulusikna lôk mayaliv ba iluviŋ Pol anêŋ abô hatôm bôk iluviŋ Wapômbêŋ anêŋ abô takatu ba eto ba intu tem neja malaiŋ.

¹⁷Aiyar thêlô, mólôda bôk oyala auk takêntêk. Aêŋ ba noyabiŋ am ek ŋê kambom takatu ba iniŋ auk ma lokbaŋ ek miŋ nêbôv mólô vê ênjêk pik thekthe k êntêk ba lêk umiŋ ami. ¹⁸Ma nundumbak esak wapôm lôk auk mavi hathak Anyô Bêŋ Yisu Kilisi alalôaniŋ bulubiŋ. Nanêm yani liŋ êndêŋ êntêk ma wak nômbêŋ intu sapêŋ. Avanôŋ.

^w 3:6 Stt 7:11; 2Pi 2:5   ^x 3:8 Sng 90:4   ^y 3:9 Hab 2:3; 1Ti 2:4   ^z 3:10 Mat 24:29,35;
Luk 12:39; 1Te 5:2   ^a 3:13 Ais 65:17; 66:22; ALK 21:1,27   ^b 3:15 Lom 2:4
^c 3:17 Mak 13:33; 1Ko 10:12